

Jan Karonová

**V Miffordu
je nejlíp**

VYŠEHRA D

Z ANGLICKÉHO ORIGINÁLU
SOMEWHERE SAFE WITH SOMEBODY GOOD
PŘELOŽILA VLASTA HESOUNOVÁ

Copyright © Jan Karon, 2014
All rights reserved including the right of reproduction in whole
or in part in any form. This edition published by arrangement
with G. P. Putnam's Sons, a member of Penguin Group (USA) LLC,
a Penguin Random House Company
Translation © Vlasta Hesounová, 2015
Illustration © Adolf Born, 2015

ISBN 978-80-7429-520-1

Smoking

Jeho žena si usmyslela, že ho tuto sobotu večer dostane do country klubu. A nedosti na tom, bude si muset kvůli tomu obléct starý smokink, v němž si připadá naditý jako klobása ve střívku. Vínu na tom samozřejmě nesou irské snídaně – tedy spíš by měl říct ty báječné hostiny na jednom talíři. Umínil si, že během jejich pobytu v hrabství Sligo si tento pokrm dopřeje jenom třikrát, ale ve skutečnosti jich zhltl sedm, z toho dvě bez vědomí své ženy. O svatém Pavlovi to samozřejmě nevěděl, ale myslel si, že i jeho téměř jistě trápila cukrovka.

„Ještě pořád trpím časovým posunem,“ namítal.

„Ale prosím tě! Po deseti dnech? Vymysli si něco lepšího, můj milý.“

Rozhostilo se ticho. Seděli v jeho pracovně a dopíjeli druhý šálek kávy. Listy javoru před obrovským oknem se leskly deštěm, hory v dálce se halily do mlžného oparu. „Naše observatoř,“ argumentoval, když se dozvěděl, kolik bude stát zasklení.

„Je to mimořádná událost, Timothy. Tvůj doktor odchází po celých desetiletích, kdy se pořádně nevyspal a pacienti nebdali jeho doporučení.“

No a? Zrovna tak skoro nikdo nikdy nedělá, co mu doporučuje jeho duchovní.

„A ještě jde teď sloužit jako dobrovolník do jedné z oblastí nejhůř postižených hladomorem.“

Jeho žena dál naléhala, zatímco on se vyrovnával se zneklidňující skutečností – jakmile zmizí Hoppy Harper, padne do rukou doktora Wilsona, který je podle jeho názoru v medicíně ještě holobrádek.

„A otec Timothy Kavanagh,“ pokračovala, „vysoce vážený přítel a dlouholetý duchovní čestného hosta, chce zůstat sedět doma.“ Naklonila hlavu, zvedla obočí, z jejího tónu zavanul chlad.

„Svatá pravda,“ řekl.

„Takže půjdeš!“

„Cynthia, Cynthia. Neřekl jsem, že půjdu. Řekl jsem, že je svatá pravda, že chci zůstat sedět doma.“ Těžce vzdychl.

„Ty jeden jižane.“

Jeho žena, která se narodila v Massachusetts, byla přesvědčená, že lidé z jihu jsou přespříliš navyklí vzdychat, což je něco, k čemu by se Yankeeové nikdy nesnížili. „Vy jste vyhráli válku,“ řekl by jeho otec, „tak taky nemáte proč vzdychat.“

Cožpak Cynthia má tolik času, že mu může organizovat jeho záležitosti? Začala přece pracovat na nové knížce, a tak by si takových deset až jedenáct měsíců neměla vůbec všimnout přízemních životních problémů.

„Právě jsem četla článek o tom,“ řekla, „co se může přihodit duchovním, když odejdou do důchodu. Někteří nakonec odmítají vůbec vyjít z domu.“

„Já jsem náhodou z domu vyšel, a se zbožným úmyslem,“ řekl procítěně.

A Cynthia propukla v nevázaný řehot. Je těžké dohadovat se s ženou, která se odmítá cítit dotčena a na všechno hledí z té veselejší stránky.

„Tak podle tebe se asi nepočítá,“ řekl vážně, „že jsem v úterý byl za Hoppym, vedli jsme dlouhý rozhovor, pomodlil jsem se za něho, popřál jsem mu vše dobré a slíbil, že zůstaneme v kontaktu s Olivíí a Lace, až bude pryč.“ Podíval se jí do očí, bylo jasné, že podle ní to nestačí.

„Dal jsem mu pěkné kleštičky na nehty,“ namítl. Nemusí dodávat, že je před časem sám dostal od bratrance. „V koženém pouzderku.“

Prázdný pohled.

„To je od tebe hezké, ale když za ním přijdou lidé, bude to pro něj pocta, to je jako na pohřbu. Jak by bylo tobě, kdyby ti nikdo nepřišel na pohřeb jen proto, že ti lidé řekli mnoho pěkného, než jsi natáhl bačkory?“

„No jo, no jo, tak já půjdu. Pokoj s tebou, Kavanaghová. Kde mám manžetové knoflíčky?“

„V pravé příhrádce horní zásuvky tvého prádelníku. A pokoj i s tebou.“

Připadalo mu, že je se sebou náramně spokojená.

*

Vydal se po schodech nahoru, aby si vyzkoušel smokink, polhlédl pravdě do tváře a shromáždil veškeré nutné parafernálie.

Jeho pes ležel spokojeně a zcela netečně na podestě a hřál se ve skvrně slunečního světla.

Barnabáš zvedl hlavu a zamrkal.

Brzy budou muset Starého pána, jak mu říkali, přestěhovat dolů do pracovny, protože jejich dvanáctiletý kříženec bouviera s irským vlkodavem zvládá schody stále hůř. Timothy tento krok odkládal – bude to pro všechny znepokojivé, i pro kočku jeho ženy Violetu.

Když se o svatební noci Cynthie nastěhovala do jeho postele, Barnabáš, vždy pamětliv toho, co se sluší a patří, se odebral do předsíně a zabral si tam nové teritorium. Když se později přestěhovali z fary do Cynthiina sousedního domku, začal znovu držet noční hlídku na podestě v prvním patře. Navzdory zhoršující se artritidě zadních noh si z ní udělal domovskou základnu a odmítal veškeré pohodlí, které se mu nabízeo v přízemí.

Že by tedy zorganizoval přesun dnes? Onese dolů misku na vodu, psí pelech a deku a plyšového mývala, který dávno pozbyl výplně. Posadil se na bobek a poškrábal psa v drsném kožichu.

„Co si o tom myslíš, kamaráde?“

Barnabáš na něho upřel vážný pohled – ranní světlo zvýraznilo jantarové skvrnky v jeho tmavých očích.

Dneska to nemůže udělat. Dnes ne. Večer znovu podniknou tu namáhavou cestu dolů k misce s krmením, potom procházku k živému plotu a pak zase pomaloučku nahoru – každý schod znamená výzvu a nakonec malé vítězství. Tak tedy zítra.

Zůstal stát a snažil se soustředit na to, jak je odchod do penze drsný, i na to, jak a proč dosud pocítuje jeho dopad, až se mu z toho točí hlava. Už pět let uplynulo od chvíle, kdy přestal jako duchovní aktivně sloužit, ale i když se stále něčím zaměstnává, ten omračující pocit ztráty nebo újmy ho neopouští. Cynthie má pravdu. Jestli si nedá pozor, může se stát, že zapadne do křesla ve své pracovně a už ho nikdo nikdy nenajde. „Uchýliti se na nějaké místo,“ zněla definice odchodu na odpočinek ze šestnáctého století, „kde by se člověk mohl v tichosti těšit soukromí.“

Odchod na odpočinek samozřejmě nebyl jeho nápad – dlouho ho k němu nabádal lékař, ze zdravotních důvodů. Cynthie ho podpořila, a tak se nakonec podvolil.

Ale pokud šlo o odchod jeho doktora, Hoppy je přece fit jako čtyřicátník a žádné zdravotní důvody nemá. Cožpak nejsou

lékaři stejně jako duchovní povinováni běžet až do vysilujícího konce? Teprve potom si zaslouží vavřínový věnec. Jeho samotného donutila cukrovka, přepracování a stres opustit své ovečky v pětasedesáti, i když občas tu i onde ještě suploval na kazatelně.

Pamatoval se, jak to všechno tenkrát proběhlo. Když biskup farníkům oznámil, že po šestnácti letech pilného obdělávání jejich vinice odchází Tim Kavanagh na odpočinek, neušlo mu, kolik úst se údivem otevřelo jako otvor poštovní schránky u silnice. Slyšel, jak shromáždění prudce nabralo dech, zejména na evangelijní straně, a zdvořile zavláhal dokonce jeden nebo dva kapesníčky. To koneckonců čekal.

Avšak po počátečním šoku přišlo něco nečekaného: znuřená netečnost.

Když se potom podávala káva, všichni se kolem něho shlukli, smáli se, poplácávali ho po zádech a přáli mu všechno nejlepší, a pak se rozprchli, jako když do nich strelí, domů k nedělní pečení, a vůbec na nich nebylo znát, že je právě postihla neskonale ztráta.

Kolik lidí se zhroutilo, jak se obával, nebo si to snad trochu provinile i přál? Kde byla dlouhá zarmoucená řada věřících na konci bohoslužby, jak to, že se mu aspoň jedna nebo dvě z jeho oveček nevrhly kolem krku a snad i s pláčem ho neprosily, aby ještě zvrátil to kruté rozhodnutí?

Leda ve snu. Bylo to prostě normální spánembohem, milej zlatej, a senzačně si to doma v teploučku a papučích užívej.

Nikdo ho neupozornil, že pak bude následovat něco úplně jiného. V patách lhostejnosti kráčel jejich hněv a rozmrzelost. Čiročirá uraženost způsobená jeho odchodem do penze se šířila po Hlavní ulici jako stepní požár – ano, i na to se pamatoval.

Celý repertoár „jak jste nám to mohl udělat“ – od bolestného pohledu a neochoty popřát mu dobrý den až po zcela rozvinuté spravedlivé pobouření. Byl přece jejich, náležel jim, byli na něho zvyklí, a teď aby si hledali někoho jiného, dočista neznámého, což nikdy není nic příjemného, a jen Pánbůh ví, na koho narazí. A nebyli to jenom jeho farníci, ale i baptisti, presbyteriáni, metodisti, zkrátka každý druhý v městečku se cítil hanebně podveden. Připadal si jako zrádný generál Benedict Arnold, celé týdny se plížil kanály, než celá záležitost vychladla a lidé si ho opět oblíbili. Není divu, že duchovní v penzi často odmítají vycházet z domu.

Hoppyho misionářské nutkání bylo ovšem ušlechtilé, však sám Timothy také občas takové touhy míval – ale cožpak není povolání doktora na malém městě v dnešním světě ušlechtilé až až?

Probojoval se do zadní části jejich přecpané komory, která podle jeho mínění bývala dětským pokojíčkem, a v kalném světle slabé žárovky, kterou chtěli už dlouho vyměnit za oslepující bodové světlo, našel to neblahé oblečení v zaprášeném vaku. Sundal obal, kýchl a odnesl smokink do ložnice.

Položil ho na postel a upřel na něj nevidoucí pohled. Při kterépak příležitosti ho naposledy provětral?

Ovšem, oslava novomanželů Harperových, kterou na jejich počest uspořádala slečna Sadie. Bylo to něco neuvěřitelného, že jindy šetrná slečna Sadie uspořádala takovou úžasnou, ba extravagantní slavnost. Nechala k té příležitosti zrestaurovat i dávno zavřený taneční sál. Timothy si vybavoval stoly blyštící se křišťálem a stříbrem, osmičlenný orchestr, klenutý strop, na němž se rojili malovaní andělé se zlacenými křídly – a to vše se koupalo v třepotavém světle voskovic. Byl to večer, jaký Mitford do té doby nezažil a téměř jistě už nezažije.

Pln sebedůvěry sundal kalhoty z ramínka. Smokink bude možná drobátko těsný a bude potřebovat vyžehlit, ale nic víc, jeho obavy jsou naprosto nepřiměřené.

Pohlédl na vysoké zrcadlo v rohu ložnice, které odhalovalo absolutní pravdu ráno, v poledne i večer, ať si to přál, nebo ne. Ovšemže, pokud to nebylo nezbytně nutné, díval se do něj jen zřídka.

Jelikož dnes to nezbytně nutné bylo, shodil ze sebe oblečení a ve spodkách a ponožkách k němu zamířil.

Ozval se neartikulovaný zvuk, jako když vyplašíte zvíře v lese.

Vydal hluboký povzdech a pustil se do toho, co bylo třeba. Tak zip na kalhotách nedopne, o knoflíku ani nemluvě, že by sako mělo dostatečnou vůli, to ani náhodou, a snaha zapnout šerpu kolem pasu, přestože byla na suchý zip, skončila hoto-ovou katastrofou.

Došel ke dveřím ložnice a zavřel je. Tohle by neměl vidět ani jeho pes. A pokud jde o sobotní večer, je jasné, že mu není souzeno vyjít z domu.

*

Cynthii našel v kuchyni a hned vybalil, že „od té slavnosti u slečny Sadie skoro před deseti lety trošičku přibral, ale dost na to, aby... však víš“.

„Můžu ti to popustit,“ odpověděla. Kam jen jeho paměť sahala, Cynthie v životě nedržela v ruce jehlu. Dovolit Cynthii Kavanaghové, aby mu upravila oblek, bylo stejně riskantní jako nechat se ostříhat od jejich syna Dooleyho.

„Puny by mi s tím pomohla,“ řekla Cynthie vážně. „Ona se v takových věcech vyzná.“

„Vždyť nemáme šicí stroj,“ namítl.

„Ale mají ho u sousedů! Vzpomeň si, Hélène Pringleová má šicí stroj. Je v obýváku, stojí vedle klavíru, jsou na něm narovnané všechny noty. Možná že šije.“

„Když někdo šije, nepoužívá stroj jako odkládací plochu.“ Propánakrále, aspoň tohle mu je jasné. „Krom toho je to starožitnost, beztak ani nefunguje.“ Téměř se zalykal pocitem beznaděje.

„A ušijeme to u ní,“ řekla bezstarostně. „Na to, abychom ho sem stěhovali dírou v živém plotě, je moc těžký. Má ho po babičce.“

„Cožpak ty jsi někdy...?“

„Nikdy. Ale jenom bych Puny nebo Hélène ukázala vnitřní záložky a řekla jim, o kolik to mají povolit. Ony už to pak udělají.“

Za celé ty roky, kdy mu Puny dělala hospodyní jako starému mládenci a potom jim oběma, se nikdy slovem nezmínila, že by uměla šít.

„Dívala ses na ty záložky?“ zeptal se.

„Hned zajdu nahoru a podívám se. Kdes ho nechal? A mimochodem, teď by sis měl vzít hrozinky.“

„Visí na dveřích.“ Byl příliš unavený, než aby říkal, na kterých. Cynthie mu podala krabičku s hrozkami a on si jich pár vysypal do dlaně.

Kdyby holdoval alkoholu, dal by si dvojitou jednodruhovou skotskou, neředěnou – to věděl přesně. Nebo kdyby nechtěl zradit své irské kořeny, Paddyho whiskey.

※

Přistihla ho u okna pracovny, jak nepřítomně zírá ven, hrozinky v ruce.

„Žádné záložky to nemá,“ řekla Cynthie celá bledá.

„Ovšemže musí mít záložky. Jakpak by držely pohromadě?“

„No, nějaké přídatky do švů tam samozřejmě jsou, ale strašně *uzoučké*...“ Zatvářila se zoufale.

„Levné zboží,“ řekl.

„Cože?“

„Že ten smokink byl laciný. Když chceš pořádné záložky, aby se oblek dal povolit, musíš si připlatit.“

Seděli na pohovce, kde už se vyřešilo tolik životních situací.

„Internet,“ navrhla Cynthie. „Doručí to do druhého dne, takže bude dost času olemovat nohavice u kalhot.“

„Tak to tedy ne,“ řekl důrazně.

Nechtělo se mu vracet k poslednímu případu, kdy se rozhodli svěřit rozmarům nakupování po internetu a objednaná věc přišla bez šroubů, které ji měly držet pohromadě. Nebude znovu připomínat, jak stopoval zatoulané šrouby v džungli předem nahraných automatických odpovědí, až se nakonec dostal ke skutečnému člověku, který mu řekl, že se té záležitosti bude bezodkladně věnovat. Ani nebude mluvit o spoustě dalších telefonátů, na něž už ten skutečný člověk neodpověděl, ani o týdnech, které uběhly, než byly šrouby konečně doručeny – avšak nikoli k jeho dveřím, kdepak, nýbrž do koloniálu v jejich ulici, kde ten titěrný balíček jaksi zapadl do koše kalifornského avokáda a zůstal tam ještě další týden.

„Proč to vlastně děláme, a na poslední chvíli?“ zeptal se.

„Protože jsem si celou dobu myslela, že půjdeš. Proč bys neměl jít na večírek na rozloučenou s člověkem, který byl šestnáct let tvým farníkem, stejnou dobu tvým lékařem, je to tvůj blízký osobní přítel a adoptivní otec Dooleyho skoro-snoubenky?“

Vzal jednu hrozinku mezi palec a ukazováček a nerozhodně si ji prohlížel.

„A to nemluvím o tom, že ti zachránil život,“ dodala. „Dvakrát.“

Tohle samozřejmě zabralo. „No jo, no jo, vždyť říkám, že půjdu.“ Po tomhle mučení by si nejradši zalezl do postele a předstíral invalidu, který cucá vodu zahnutým brčkem. „Proč si nemůžu prostě vzít oblek a kolárek?“

Podívala se na něho pohledem, který vydal za dlouhé řeči, pak se zadívala na police s knihami a zřejmě přemýšlela o tom, jak jsou zaprášené. Timothy se zadíval na své mokasíny a nepřemýšlel o ničem zvláštním.

Vytrhl ho zvonek u dveří. Vyskočil a rozběhl se chodbou jako propuštěný trestanec.

„Puny!“ Její dobrácký obličej, pihy i to ostatní mu pokaždé spravily náladu, po celých těch deset let, která uběhla od doby, kdy se viděli poprvé.

„Já vím, že dnes mám volno, ale něco jsem vám přinesla.“

„Kde máte dvojčata?“ Věděl, že v tuhle hodinu bude starší dvojice ve škole.

„Sedí v autě. Tak se nemůžu moc zdržet. Jedu od Joe Joea, byla jsem za ním na stanici, možná bude šéfem policie.“

Puny přímo zářila nakažlivým nadšením.

„No to mě podržte. Vždyť byl právě povýšen na kapitána.“

„Ale nikomu to neříkejte, leda paní Cynthii.“

„Samozřejmě. A kdy se to dozvíme oficiálně?“

„Říkali tak za týden, za čtrnáct dní.“

„Takže Rodney Underwood odchází?“

„Svým způsobem.“

„Jak to?“

„No, taky je to ještě tajemství, ale jo. Odchází, protože se má stát šéfem ve Wesley.“

„Tomu už tedy říkám postup.“

„Tak se všichni modlete, jo? A tady je ta maličkost, co jsem vám přinesla.“ Podala mu malou obálku. „Vemte si to večer, zapijte sklenicí vody a pak už nikam nechoďte.“

Strčil to do kapsy a cítil, jak hoří ve tváři.

„Jste... moc hodná,“ řekl.

*

„Chester McGraw!“ vykřikla Cynthie, když se vrátil do pracovny.

„Co je s ním!“

„Míval úplně stejnou velikost jako ty. Pamatuju si, že jsem ho jednou viděla zezadu u Logana ve Wesley a myslela jsem, že jsi to ty. Timothy! zavolala jsem. Co děláš v oddělení punčocháčů? Jenže to byl Chester.“

„A co dělal v oddělení punčocháčů?“

„Nemám ponětí, neřekl mi to. Ale už je, však víš...“

„V Pánu,“ dopověděl. „Umřel v únoru. Byl to fajn chlapík, Chester, byli jsme spolu u rotariánů.“

„Kdo to zvonil?“

„To byla Puny.“

„Vážně? Co chtěla?“

„Jenom se stavila, aby mi řekla, že Joe Joe bude možná šéfem místní policie.“

„Senzace. A od kdy?“
„To se ještě neví,“ odpověděl. „Ale nikomu to neříkej, zatím je to tajemství. Vem si hrozinku.“
„Ne, díky. Míval smokink.“
„Joe Joe?“
„Ale přece Chester. Chester měl moc pěkný smokas.“
„No, zadrž, Kavanaghová.“
„Měl ho na sobě loni při té dobročinné akci ve prospěch dětské nemocnice, nepamatuješ? Když předával ten ohromný šek. Takže jestli ho Irena nevyhodila...“
„Počkej...“
„A proč ne? Obchodoval se dřevem a vydělal peněz jako šlupek, měl by to být náramně hezký smokink. Zavolám Ireně, je to hodná ženská.“

Pocítil neodolatelné nutkání rozběhnout se do kostela Našeho Pána a Spasitele a padnout na kolena u oltářní mřížky.

*

„Irena to nebere, zřejmě je na zahradě.“

Nechápal, odkud toho jeho žena tolik ví o Ireně McGrawové. On věděl jen, že se prý podobá nějaké filmové hvězdě, jejíž jméno mu ale nic neříkalo. Projel svou mentální složku týkající se McGrawových: Baptisté. Půl roku trávili na Floridě, totiž šest měsíců a jeden den, aby se to dalo považovat za trvalý pobyt. Plno vnučat.

„Neměl bych... totiž...“ Jestli má na sebe vzít oblek někoho jiného, neměl by být některého z jeho farníků? „Třeba by mi ho půjčil někdo z našeho kostela...“ řekl a strašně se styděl.

„Nikdo od Našeho Pána a Spasitele nemá tvoje míry, kdežto Chester byl tvůj dokonalý dvojník.“

Být užitečný i po smrti – co víc si přát.

„Krom toho z našeho kostela každý, kdo má smokink, ho bude mít v sobotu večer na sobě.“

Jeho žena ví vždycky všechno. Samozřejmě, vždyť absolvovala Smithovu ženskou univerzitu s červeným diplomem – zauvažoval nad tím, jestli jsou všechny absolventky této instituce taky takové.

„Pojď se mnou,“ řekla Cynthie a vzala klíčky z háčku na kuchyňských dveřích.

„Proč?“

Pohlédla na něho shovívavě. „Protože mám ráda tvou společnost.“

Jenže o jeho společnost teď nebylo co stát. Posledních pár dní se choval jako vyložený mrzout. Ne že by byl protivný schválně, ale nedokázal potlačit rozladěnost, která v něm vyklíčila cestou přes Velkou louži, patrně někde nad Grónskem.

„Kromě toho,“ řekla radostně, „přece od toho jsi v penzi.“

„Na to, k čemu jsem v penzi, jsem právě ještě nepřišel, a že se hodně snažím.“

„No přece že můžeš skočit do auta a někam se rozjet, kdykoli tě to napadne.“

„Radši zůstanu trčet doma,“ odmlouval, protože se mu protivila představa, že by měl o něco žádat čerstvou vdovu.

„Irena tě vůbec nemusí vidět, nepojedu až k domu, zastavím u plotu. Vem si s sebou noviny a já budu za chvíli zpátky. Pak se můžeme stavit v koloniálu.“

Její pohled sliboval půl litru výborné zmrzliny od Bena & Jerryho. Najednou se mu zlepšila nálada.

„No tak jo,“ souhlasil.

*

Vycouvala s mazdou z garáže.

„Co jestli ho už dala Armádě spásy?“ ptal se.

„Myslím, že na to je ještě brzo.“

„Copak existuje nějaká předepsaná doba, kdy se má vyklízet partnerův šatník?“

„Většinou po půl roce až roce. Ale někdo to udělá okamžitě.“

Přežvykoval tuto záhadnou informaci a zejména by ho zajímalo, co ono „okamžitě“ vypovídá o předchozím manželství.

„Mimochodem,“ prohodila Cynthie, „jestli to zabalím jako první, tak moje oblečení dostane Puny a moje šperky, až na prsten po tvé mamince, Lace.“

„A ten má dostat kdo?“

„Jestli se Dooley a Lace vezmou, tak Lace. Jestli ne, můžeš ho dát své další ženě.“

Na to odmítl reagovat.

Cynthie zahrnula doprava na Hlavní. „Samozřejmě si dělám legraci. Myslíš, že by ses znovu oženil?“

„Rozhodně ne. Jsem rád, že jsem se zvládl oženit jednou, podruhé ani náhodou.“ Tuhle směšnou otázku mu položila už v Irsku.

Cítil její upřený pohled.

„Co je?“ zeptal se.

„Vím, že to nerad slyšíš, ale...“

„Ale.“

„Potřebuješ ostříhat.“

„Vždyť jsem se nechal ostříhat. Je to tak dva nebo tři týdny.“

„Jenom ti to zastříhli, ale neostříhali. Nechali ti to moc dlouhé.“

Jeho žena by potřebovala normální zaměstnání s pevnou pracovní dobou, aby si nemohla dělat, co si zamane, a neměla tolik času starat se o jeho věci.

„Moudrému napověz,“ prohodila.

Raději soustředil pozornost na Hlavní ulici, která po raním dešti doslova zářila. Znovu si uvědomil, jak se Mitford vlastně podobá irské vesnici – barevná průčelí obchodů, zavěšené košíčky s květinami, lavičky, čilý ranní ruch v každém krámě.

„Co jsme byli pryč, došlo k jedné velké změně,“ řekla Cynthie, „a sice že Avis natřel svoje truhlíky.“

Jak to, že si toho nevšiml, ačkoli už je dvakrát minul, když předstíral ranní běh? Pod zelenými markýzami před koloniálem stály ony proslulé truhlíky, v nichž se vystavovaly sezonní výpěstky; nyní byly natřené rajčatovou červení a plné květináčů se žlutými chryzantémami.

„Těch barev, jako v Irsku, vid’?“

„Ano.“ A byl tam i Avis Packard, stál před svým krámem a kouřil cigaretu.

Rozdíl mezi Mitfordem a irskou vesnicí byl ale ve skutečnosti ohromný – Mitford je jeho domov a Hlavní ulice jeho rajón. Po roce stráveném na Whitecapu, dalším roce v Meadowgate, po dlouhém pobytu v Mississippi a Memphisu a výletu do Irska bylo příjemné vklouznout zpět do starých kolejí.

„Irena je nadaná výtvarnice,“ prohlásila Cynthie. „Maluje děti. Mluvily jsme o tom, že bychom uspořádaly společnou výstavu ve prospěch dětské nemocnice.“

„To jsi mi neříkala.“ Na podporu dětské nemocnice ve Wesley se dlouhodobě a s láskou angažoval. I když si nijak neliboval ve vybírání peněz, podařilo se mu při poslední kampani shromáždit 350 tisíc dolarů – Bohu díky za lidi z Floridy, kteří jezdili na léto do Mitfordu a okolí.

„Vlastně ještě čekáme, až bude Irena vědět, jaké povinnosti ji čekají. Její dcera loni přišla o dítě, ale teď je na cestě další. Pak má dvě vnoučata v Kalifornii, čtyři v Texasu a jedno v Německu. Je hodně vytížená.“

„Zatrub,“ vyzval Tim Cynthii.

Spustil okénko. Po ulici směrem k radnici si to štrádoval J. C. Hogan, vydavatel *Mitfordské múzy*.

„Zítřa v poledne v čajovně!“ zavolal Tim.

J. C. mu odpověděl zvednutým palcem.

Nijak ho netěšilo na celé město vytrubovat, že se chystá do čajovny, ani zítřa, ani jindy. Musejí to zatracepené jméno změnit, aby sem lépe zapadalo.

Nechal okénko spuštěné a naplnil si plíce zářijovým vzduchem vypraným deštěm. „Co kdybychom dnes zkusili jinou příchuť?“

„Trvalo celá desetiletí, než ses odhodlal odlepit od vanilkové zmrzliny a postoupit o stupínek výš k máslovo-pekanové příchuti!“

„Od vanilkové se nikam výš postoupit nedá. Vanilková zmrzlina je crème de la crème, to nejlepší z nejlepšího, kdežto máslovo-pekanová je jen pomíjivý rozmar. Avšak už pár let mě to láká vyzkoušet něco úplně jiného, jenomže jsem nikdy neměl odvahu. Co třeba Cherry Garcia?“ *Carpe diem*.

Se smíchem ho poplácala po koleně. „Tedy ty se nezdáš, kdo by to do tebe řekl.“

Nevěděl přesně, jaké pocity v něm vyvolává Cynthiino poplácávání. Kdykoli to udělala, a dělala to často, připadal si, že jsou mu čtyři roky, nebo že je štěně nějakého malého psiho plemene.

Nespokojeně odtáhl koleno a otevřel *Mitfordskou múzu*. Místní týdeník byl v poslední době povážlivě tenčí, ale první strana stále hýřila celobarevným tiskem.

„Timothy?“

„Ano, Kavanaghová.“

Mule Skinner měl otištěný čtvrtstránkový inzerát své realitní kanceláře hned pod nabídkou čištění odpadů. To není dobré umístění. Dále tam byla Praktická rada pro tento týden – nikomu kromě Puny se nikdy nepřiznal, že tuhle rubriku čtvrtěk co čtvrtěk sleduje.

„Posloucháš mě?“ zeptala se.

„No jistě, jistě.“ *Boty se dají snadno vyleštit slupkou od banánu. Zbytky odstraníme suchým hadříkem.*

Cynthia zahrnula doprava do Šeríkové – zdálo se mu, že až trochu moc prudce.

„Nemyslíš, že bys měl vyzkoušet to, co ti včera poradila Puny?“ otázala se.

Puny Guthrieová nikdy dlouho nechodila kolem horké kaše a bez obalu mu řekla, že potřebuje pořádné...

Ukryl obličej do rozevřených novin.

...projímadlo.

*

Teď tady sedí v autě, místo aby běžel ke kamenné zídce na kopci a pozoroval život dole v údolí – vláček, který rachotí úvalem mezi kopci, klikatou řeku a modré hory v dáli. Byl nádherný den bez větru, celý zlatý sluncem po dešti – takové počasí miloval.

Jak se asi bude cítit Irena McGrawová, až se on bude po městě napařovat v obleku po jejím manželovi? Navíc tu byla i možnost, že Irena dorazí přímo na rozlučkový večírek. Dřív ovdovělý partner čekal rok, než se znovu zapojil do společenského života, ale podle dnešních zvyků se ta doba pravděpodobně zkrátila na polovinu.

Celá záležitost se smokinkem ho zmáhala natolik, že na ni nedokázal dál myslet. Pokřižoval se a odevzdal ji Stvořiteli všeho viditelného i neviditelného.

NOVINKY Z VLASOVÉHO STUDIA

Paní Fancy Skinnerová z kadeřnického salonu oznamuje, že od příštího pondělí má pro své zákazníky DVĚ novinky.

Ta první je Wi-fi připojení (vezměte si s sebou iPady a notebooky!), a ta druhá, důležitější, je – nová posila v osobě umělecké kadeřnice a vizážistky, pí Shirlene Hatfieldové, která přichází ze salonu Cool Trend v Bristolu ve státě Tennessee, a navíc je to sestra pí Skinnerové!

Pí Skinnerová nás informovala, že pí Hatfieldová bude nabízet také kompletní kosmetické služby včetně samoopalovacího nástřiku. V telefonickém interviewu s Múzou pí Hatfieldová řekla: „Budu hrdá, když se mi podaří zavést do Mitfordu tento způsob opalování. Díky samoopalovacímu nástřiku mohou lidé i zde v horách vypadat, jako by právě přijeli z Floridy.“

To není nejšťastnější marketingový tah. Lidé z hor netouží po tom, aby vypadali jako ta opálená horda, která sem květen co květen přitáhne z Floridy a zabere veškerá parkovací místa.

Mitford co nejsrdečněji vítá pí Hatfieldovou! Nepřehlédněte „Slevový kupon Shirlene Hatfieldové“ v hodnotě 2 dolary na ostříhání vlasů ve vlasovém studiu pí Skinnerové, které stále přijímá nové zákazníky. Múza vám poskytuje i další slevový kupon – přinášíme samé DOBRÉ zprávy!

Na kuponu není uvedeno, kdy končí jeho platnost, může ho tedy vystříhnout a schovat pro Dooleyho, až přijede v říjnu na prodloužený víkend. Slevový kupon v *Múze* je hotová rarita a týdeník vycházející ve Wesley tak připravuje J. C. Hogana o čtenáře, protože každý pátek otiskuje celou stranu kuponů, o křížovce nemluvě.

Mobil v kapsičce u košile spustil slavnostní pochod.

„Haló?“

„Ahoj, tati...“

Praskání.

„Dooley? Slyšíme se?“

„... jsem ... zrovna ... myslím ... musím ...“

„Dooley, skoro tě neslyším. Mohl bys...?“

Konec.

Jsou vysoko v horách, zřejmě tu není signál, pomyslel si. Mrzelo ho, že si nemohl pohovořit se synem.

CHELSEASKÁ ČAJOVNA
NABÍZÍ DĚTSKÉ PORCE

Obrátil stránku a četl dál.

Je jasné, že čajovna musí jít s dobou a rozšířit si okruh zákazníků. Právě včera zaslechl, jak se noví majitelé usnesli, že nebudou používat žádná módní slova, která běžný zákazník neumí vyslovit, včetně *croissantu*. Další plus bylo, že během jejich výletu do Irska zmizely růžové záclony s volánky, kytíčkovanou tapetu zakryl zelený nátěr a z rádia hrála stanice Top 40 místo vlezlé náladové hudby. A teď ještě budou podávat dětské porce – doufal, že si je budou moct objednat i dospělí, když zrovna budou mít hlouběji do kapsy nebo nebudou mít moc velký hlad. Ale pořád ještě před nimi ležel velký úkol – podle jeho názoru se provozovatelé musí zbavit toho názvu, a to co nejdřív, a vymyslet něco, co přiláká rodiny s dětmi. Copak někdo chodí s dětmi na čaj? Nikoho takového neznal.

U okénka se objevila Cynthie.

„Na zahradě není a přední dveře jsou otevřené. Vešla jsem dovnitř a zavolala, ale nikdo se neozval, a nakoukla jsem i do ateliéru vzadu.“

„V garáži je nějaké auto.“ Tim si ho všiml, když jeli k ži-
vému plotu.

„To není její, je Chesterovo. Tak nevím, nemám zajít nahoru
a podívat se po ní?“

„Možná je ve městě nebo zaskočila k sousedům.“

„Vzpomeň si, co se stalo Normě Jenkinsově.“

U Normy byly taky dva dny otevřené přední dveře, a ona
zatím ležela v prvním patře po mrtvici s ochrnutou levou půl-
kou těla, neschopná přivolat si pomoc.

„Určitě jí nic není,“ řekl. Kolikrát sám nechal dveře doko-
řán, když pracoval vzadu na dvoře nebo v suterénu? Jistě,
bylo to v prvních letech po příchodu do Mitfordu, teď se věci
změnily jako ostatně všude.

„Já myslím, že ona není ten typ, který nechává otevřeno,
když není doma.“

„Jak to, že toho o ní tolik víš?“ zeptal se.

„Měly jsme společně tři výtvarné kurzy. Já jsem vedla dva
a ona ten třetí.“

„A nemá nějakou výpomoc v domácnosti?“

„Její hospodyně se prý vrací na Floridu někdy kolem prv-
ního září a Irena odjíždí koncem října.“

„Mám nápad – co kdybychom se rozjeli do koloniálu a ten
Chesterův smokas pustili z hlavy? Můžu si ho objednat z půj-
čovny v Charlotte, pošlou mi ho letadlem do Hickory.“

Ale Cynthie ho neposlouchala. „Půjdu dovnitř a podívám
se po ní, nemám z toho vůbec dobrý pocit.“

Rozhlédl se po Biskupské uličce. Na dohled byl jediný dům,
dobrého půl bloku odtud.

„Pojď se mnou,“ řekla. „Vzpomeň si, co se stalo Normě.“

„Tak jo. Ale zůstanu dole, a jestli se vrátí, začnu koktat
nějakou omluvu.“

Ale Irena se nevrátila. Zatímco ji Cynthie vyvolávala po
celém domě, Timothy bloumal obývacím pokojem za halou
a prohlížel si sérii pěti velkých olejomalb, které všechny
zachycovaly stejnou mladou dívku a byly podepsané Irena
McGrawová. Na portrétovaných obličejích si všiml zajíma-
vého detailu tak malého, že ho samotného překvapilo, že
ho vůbec zaznamenal. V očích každého modelu se skrýval
slabounký, ale rozeznatelný odraz: miniaturní zmenšenina
předlohy. Narovnal si brýle a naklonil se co nejbliže. Vy-
padalo to, jako by se ta velká dívka dívala sama na sebe,
oblečenou v něčem jiném – ve žlutých šatech. Namalovaná
zřítelnice byla malý skvost – vytvořit něco takového vyža-

dovalo neobyčejný um a patrně i nejjemnější štěteček ze sobolích chlupů.

Podíval se na hodinky, slyšel Cynthii, jak volá Irenino jméno.

Na koncertním křídle rodinné fotografie ve stříbrných rámečcích. Spousta vnučat, celé stádečko. Vlastní vnučata sice neměl a mrzelo ho to, ale dva páry Punyinyých dvojčat tuto mezeru vhodně zaplňovaly.

Pomyslel na svého bratra Henryho, kterého teprve nedávno po tolika letech objevil, i na to, co společně prožili v Memphisu i v Holly Springs, a představoval si, jak by teď vypadal rodinný portrét Kavanaghových i s Henrym.

Na velké fotografii McGrawových v témže pokoji byli manželé obklopeni zhruba dvěma tucty svých pohledných potomků, vyfiknutých ve svátečních šatech. Bývalo tu jistě živo – všechna ta vnučata se tu honila a smála, někdo volal Neběhejte po chodbě, někdo hrál na piano, bratrance si čtali s mičudou. Jako plno lidí, kteří žijí v tropech, pravděpodobně slavili Vánoce i Den díkůvzdání tady a doufali, že napadne sníh. A teď jeden člen té veselé pospolitosti chybí. Irena jistě bude žít dál a zase bude dobře – ale bude to jiné, hodně jiné.

Vždycky si o Ireně myslel, že je mimořádně atraktivní, ale byl v ní i jakýsi náznak smutku nebo neurčitosti, jako by ve skutečnosti žila někde jinde a zjevovala se jen, když se vybíralo na dobročinné účely. Pamatoval se, že hrála tenis a nosila perly, o kterých by jeho matka řekla, že jsou „kvalitní“.

Už se od fotografie odvracel, když si uvědomil, že Chester – ha! – má na sobě ten smokink, o kterém se toho tolik namluvilo.

Došel do haly ve chvíli, kdy jeho žena scházela ze schodů.

„Není tady.“

„Myslím, že bychom měli odejít,“ řekl. „Můžeš zavolat později.“

„Mám pocit, že tu něco nehraje, Timothy. Měl bys vidět její ložnici. Všechno vytahané páté přes deváté. To k ní nesedí. Pojď se schválně podívat.“

Oblečení poházené po neustlané posteli, zásuvky povytahované, dveře od skříní dokořán, šatstvo i po zemi a rozložená karimatka s otevřenou láhví vody vedle ní.

„Co tomu říkáš?“ zeptala se.

Pokrčil rameny. „Ložnice některých lidí takhle vypadají.“ Například Dooley míval takovýhle pořádek v pokoji v těch prvních dobách, kdy se nastěhoval na faru.

„Jenže Irena taková není. Je úzkostlivě pořádná. Vždycky si vypere štětce a očistí paletu a dá je na místo.“

„Je opravdu nadaná,“ řekl. „Ty její obrazy...“

„Ano, a nikdy je nevystavila ani žádný neprodala. Proto jsem byla tak nadšená, když se zmínila o výstavě ve prospěch dětské nemocnice.“

„Kdo je její nejlepší přítelkyně?“ zeptal se. „Měli bychom někomu zavolat.“

„Irenu má každý rád, ale o nějakých blízkých přátelích nevím.“

Znovu se rozhlédl kolem, tentokrát pozorněji. Na telefonu vedle postele blikalo světýlko signalizující zprávu na záznamníku, okno bylo na pár centimetrů pootevřené, na dveřích šatníku visela prázdná ramínka. Vešli do koupelny. I zde bylo okno pootevřené. Na skleněných dveřích sprchy kapky vody. Na podlaze ručník.

Sehnul se a sáhl na ručník – byl vlhký – pak vyhlédl na trávník za domem. Tam je asi ateliér, obklopený dosti velkorysou zahradou a otevřenou kůlnou na nářadí. Za ním husté mlází doubků a rododendronů.

„Tak co myslíš?“ zeptal se své ženy.

„Myslím, že je ve městě nebo si možná zajela do Wesley. Musíme odsud vypadnout.“

„Jenom se modlím, aby byla v pořádku. Neměli bychom zavřít dveře?“

„Nejlíp bude, když všechno necháme tak, jak jsme to našli. Určitě je v pořádku.“

Jak to, že se pokaždé zamíchají do záležitostí jiných lidí, jako se jim to stalo naposledy v Irsku?

Vzdychla, Tim se zdržel komentáře.

„Tak že bychom teď zajeli na nákup do koloniálu,“ navrhla Cynthia, „a pak se tady ještě jednou stavili, než pojedeme domů?“

„Dobrá. Uděláme to tak, ale teď už pojd' pryč.“

„Já bych se ještě chtěla podívat do šatny, jestli tam ten Chesterův smokink doopravdy je.“

„Proboha, ženská, pojd' už.“

Popadl ji za ruku, odtáhl ji ke schodům a po schodech dolů. Cherry Garcia s kousky třešňí a čokolády.

Jan Karonová V Mitfordu je nejlíp

Z anglického originálu Somewhere Safe with Somebody Good, vydaného nakladatelstvím G. P. Putnam's Sons, a member of Penguin Group (USA) LLC v roce 2014 přeložila Vlasta Hesounová. Obálku s použitím ilustrace Adolfa Borna navrhl Vladimír Verner. Vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o. roku 2015 jako svou 1350. publikaci. Vydání první. 20,38 AA. Stran 432. Odpovědná redaktorka Adéla Tošovská. Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

Doporučená cena 398 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

ISBN 978-80-7429-520-1